

PARA | HABER

Ekonomide yepyeni hamleler

Ekonomide yeni hamleler art arda geliyor. Milyonlarca çalışanı ilgilendiren yepyeni gelişmeler serisi devam etti. Meclis'in kritik gündem maddeleri arasında ekonomiye yönelik düzenlemeler önemli bir yer tutuyor...

HÜLYA GENÇ SERTKAYA

hulya.genç@paradergi.com.tr

EKONOMİYE can suyu olacak yeni hamleler art arda geliyor. "İstihdam Kalkanı" paketinin detayları netleşmeye başlarken, milyonlara ve yatırımcılara destek müjdeleri devam ediyor. Kamu bankalarının destek kredileri ardından ithalatı azaltıp ihracatı artıracak yatırımlar destekleniyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) önceki hafta açıkladığı 20 milyar TL büyüklüğündeki yatırım taahhütlü avans kredi ile firmalara 10 yıl vadeli 400 milyon TL'ye kadar yatırım desteği sağlanacak. Yatırım taahhütlü avans kredisi, kalkınma ve yatırım bankaları aracılığıyla yatırım teşvik belgesine sahip ve selektif sektörlerde yatırım yapacak firmalara kullanılacak. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda ilk aşamada Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınmasında önemli rol üstlenen Kalkınma Yatırım Bankası aracılığıyla kullanılacak kredinin, istihdamı artıran, cari dengeye katkıda bulunan ve katma değeri yüksek üretim yapanlara sabit faizli TL cinsi olarak sunulacağını açıkladı. Kalkınma Yatırım Bankası, TCMB kaynaklı 18 milyar TL'lik 10 yıla kadar vadeli yatırım taahhütlü avans kredisi imkanını yüzde 7.75 sabit faizli "yatırıma destek" TL kredisi olarak kullanma sunduklarını duyurdu.

22 MİLYAR TL EK FİNANSMAN

2 Haziran'da kritik gündem maddeleriyle açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) ekonomiye yönelik düzenlemeler bulunuyor. Geçen hafta TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilen Bazı Kanunlarda ve 399 sayılı KHK'de Değişiklik Yapan Kanun Teklifi ile pandemi nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları ile kamu sermayeli bankaların mali yıl içinde oluşabilecek ilave finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla ihraç edilebilecek olan ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senetleri ihracı için 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda yüzde 3 olarak belirlenen limit yüzde 5'e çıkarılıyor. Teklifin aynen yasallaşması halinde bu kuruluşlara 22

Başkan Recep Tayyip Erdoğan

milyar TL'lik ek finansman sağlanması öngörülüyor. Salgın döneminde vatandaşın hizmetlere erişimini kolaylaştırılmasını teminen sözleşmelerin elektronik ortamda düzenlenmesinin yolu açılıyor. Kanun teklifine göre, kredi ve banka kartı, faktoring, finansal kiralama ve GSM operatörlerinin abonelik sözleşmeleri artık elektronik olarak uzaktan da yapılacak. 2020'de Manisa, Elazığ, Malatya, Diyarbakır, Adıyaman, Tunceli ve Van olmak üzere yedi ili etkileyen üç deprem afetinden etkilenen afetzedelerin mağduriyetlerinin gideril-

mesine yönelik düzenlemeye gidiliyor.

ÇEK MAĞDURİYETLERİ GİDERİLECEK

Kanun teklifiyle, Türkiye Vakıflar Bankası'nın Sermaye Piyasası Kanunu'na göre faaliyette bulunan gayrimenkul yatırım ortaklıkları, Kamu İhale Kanunu'na tabi olmayacak. Çek Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle, karşılıksız çekten hüküm giyen kişi, tahliye tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek zorunda olacak. Kişinin, kalan kısmını bir yıllık sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla 15 eşit taksitle ödemesi durumunda, mahkemece, ceza mahkumiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilecek.

Meclis Genel Kurulu'nda geçen hafta görüşülmeye başlanan kanun teklifi ise Rekabet Kurumu'nun idari işleyişini daha etkin kılmaya

En kötü geride kaldı...

Öncü veriler Nisan ayı ile ekonomik aktivitede en kötünün geride kaldığına işaret ediyor. PMI verisi 50'nin altında kalsa da Mayıs'ta bir toparlanma dikkat çekiyor. Haftalık kredi kartı ve banka kartı harcamalarındaki artış normalleşmeyle beraber ekonomik aktivitenin sürdüğünün sinyalini veriyor. Nisan ayında 19.1 ile rekor düşük düzeyde kaydedilen **ISO Türkiye**

İmalat Sektörü İhracat İklim Endeksi Mayıs'ta 34.1'e yükseldi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı Şubat, Mart ve Nisan aylarını kapsayan Mart döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre 573 bin kişi azalarak 3 milyon 971 bin kişi oldu. Bu dönemde işsizlik oranı 0.9 puanlık azalış ile yüzde

13.2 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 1.1 puanlık azalış ile yüzde 15 olurken, genç nüfusta işsizlik oranı 0.6 puan azalışla yüzde 24.6 seviyesinde gerçekleşti. Mart dönemi itibarıyla son bir yılda istihdam 1 milyon 662 bin kişi azalarak 26 milyon 133 bin kişi, işgücü 2 milyon 236 bin kişi azalarak 30 milyon 104 bin kişi olarak gerçekleşti.

yönelik düzenlemeler içeriyor. Rekabetin Korunması Kanunu'nda değişiklik teklifi ile Türk Rekabet Hukuku mevzuatına, AB mevzuatında yer alan taahhüt ve uzlaşma müesseseleri kazandırılıyor. Rekabetin korunmasında "hakim durum" testi yerine "etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması" testi geliyor.

GENÇLERE İSTİHDAM DESTEĞİ

İstihdam Kalkını paketinin detayları netleşmeye başladı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı açıklamalara göre, Ocak 2019 ile Nisan 2020 arasında işsiz kalan işgücünün yeniden istihdama katılmaları sağlanacak.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak

Ekonomik faaliyetlerin azalması nedeniyle çalışanlarını kısa çalışmaya geçiren veya ücretsiz izine ayıran işverenlere normalleşme desteği verilecek. Çalışma hayatında normalleşmeyi teşvik edecek bir mekanizma kurulacak. İlave istihdam için teşvik sağlanacak. Kısmi ya da esnek çalışma alanında iş gücü piyasasını daha da verimli hale getirecek düzenlemeler hayata geçirilecek. Özellikle 25 yaş altındaki gençlerin istihdamını desteklenecek, beceri ve deneyim kazanmaları temin edilecek. 25 yaş altı gençlerin ve 50 yaş üzerindeki

istihdam edilmeleri sağlanacak. Esnek çalışma imkanı getirilecek. Çalışanlara tamamlayıcı emeklilik sigortası sunacak bir çalışma başlatılacağını açıklayan Erdoğan, tesis edilecek karma model ile işçilerin kazanılmış haklarının korunacağını, tamamlayıcı emeklilik sigortası ile aynı zamanda ilave emeklilik desteği alınabilmesinin de sağlanacağını söyledi. Tamamlayıcı emeklilik sisteminin 2022'de yürürlüğe gireceğini dile getiren Erdoğan, oluşturulacak fon ile Türkiye'nin İstihdam Kalkını'nı sürekli hale getireceğinin altını çizdi.

Bu arada Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın üzerinde çalışıldığını açıkladığı ve Yeni Ekonomi Programı'nda da yer alan tamamlayıcı sigorta ile istihdam kalkını paketi, Hazine ve Maliye Bakanı Berat

Albayrak'ın başkanlığında gerçekleştirilen bir toplantıyla sosyal taraflarla paylaşıldı.

YATIRIMCILARA DESTEK

Yatırımcılara yönelik destek adımları da devam ediyor. İhtisas serbest bölgelerinde faaliyet gösteren kullanıcı ve bölge işletmelerine gider desteği verilecek. Resmi Gazete'de yayımlanan yürürlüğe giren Cumhurbaşkanı Kararı'na göre, döviz kazandırıcı hizmet sektör-

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan

leri ile Ar-Ge yoğun, yüksek teknoloji veya katma değeri yüksek mal üretimine yönelik sektörlerin uluslararası rekabet gücünün geliştirilmesi, ihracatının ve hizmet gelirlerinin artırılması için ihtisas serbest bölgesinde faaliyet gösteren kullanıcı ve bölge işletmelerinin gerçekleştirdikleri faaliyetlerle ilişkin giderler Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan (DFIF) karşılanacak. İhtisas serbest bölgesinde faaliyet gösteren kullanıcıların bu alandaki faaliyetleri için istihdam ettikleri en fazla 10 nitelikli personelin aylık brüt ücretleri yüzde 50 oranında ve personel başına yıllık en fazla 15 bin

dolar desteklenecek. Kullanıcıların, bu alanlarda kiraladıkları arazi ve binalara ilişkin kira harcamalarına yüzde 50 oranında ve yıllık en fazla 75 bin dolar destek verilecek. Bölge işletmelerinin yatırım safhasında taahhüt ettikleri sabit yatırım tutarının yüzde 50'sini geçmemek kaydıyla bir defada kullandıkları azami 10 yıl vadeli ve 10 milyon dolara kadar olan yatırım kredilerinin, faiz veya kar payı giderleri yüzde 50 destekten yararlanacak. Kullanıcılar, personel ve kira desteğinden ayrı ayrı olmak üzere en fazla 5'er yıl yararlanacak. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda ihtisas serbest bölgelerinde sağlanacak teşvik ve desteklerin Türkiye'nin genç ve nitelikli işgücü, uygun alt yapı ve lojistik avantajları ile birlikte uluslararası yatırımcıları çekmede önemli katkı sağlamasını hedeflediklerini ifade etti.

Zafer Sönmez

"Maden Holdingi" oluşturuluyor

Geçen hafta TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda Türkiye Varlık Fonu (TVF) Yönetimi Anonim Şirketi ile TVF'nin 2018 Yılı Mali Tabloları ve Faaliyetleri ile İlgili Denetim Raporlarının Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi görüşüldü. Komisyonunda sunum yapan TVF Genel Müdürü Zafer Sönmez, dünyadaki varlık

fonlarının değerinin 8 trilyon dolar civarında, 2018 konsolide denetimine göre TVF'nin sermaye toplamının ise yaklaşık 33 milyar dolar olduğunu bildirdi. TVF'nin yol haritasına ilişkin açıklamalarda bulunan Sönmez, maden projelerini devreye soktuklarını, 20'ye yakın önemli, kıymetli madeni TVF altına aldıklarını

vurguladı. Türkiye'nin büyük bir maden holdingini oluşturmak için çalışmalar başladıklarını dile getiren Sönmez, Türkiye'nin demir, altın, kömür, bakır, alüminyum, çinko gibi madenlerde büyük ithalatı bulunduğunu ifade etti.